

Hitra kommunes regler og retningslinjer for et seriøst og anstendig arbeidsmarked

Hitra kommune har vedtatt å innføre standard kontraktsvilkår for kommunens anskaffelseskontrakter for relevante vare-, tjeneste-, bygg- og anleggskontrakter. Vedtatt i Kst. 26.04. sak 23/18.

Krav til internkontroll – helse, miljø og sikkerhet (HMS)

For å sikre at arbeidstakerne får riktig informasjon og at det ikke oppstår misforståelser mellom oppdragsgiver og leverandør, er det avgjørende at nøkkelpersoner har fått med seg alle detaljer i oppgavene og i kravene som stilles. Den nye bestemmelsen krever at leverandørens nøkkelpersoner i prosjektet skal forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk.

Når det gjelder utførende personell, innføres det et krav om at minst en person på hvert arbeidslag kan forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdraget sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk de øvrige på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.

Krav om HMS-kort

På HMS-kortene skal det blant annet fremkomme hvem som er arbeiderens arbeidsgiver.

Krav om betaling til bank

I bekjempelsen av arbeidslivskriminalitet er det viktig å sikre sporbarhet ved overføring av penger. Hitra kommune stiller som kontraktkrav at alle lønnsutbetalinger og annen godtgjørelse skal skje til den enkelte arbeiderens bankkonto. Bestemmelsen tas inn i alle Hitra kommunes kontrakter om levering av varer og tjenester og bygg- og anleggsarbeider, uavhengig av kontraktens verdi.

Pliktig medlemskap i Startbank eller tilsvarende leverandørregister

Krav om at leverandøren er tilknyttet Startbank er en del av KFs, Difis og Statsbyggs seriøsitetsbestemmelser. Hitra kommune stiller seg bak andre offentlige aktørers seriøsitetstiltak og krever tilknytning til Startbank slik disse gjør.

Revisjon

Det tas inn en bestemmelse som gir oppdragsgiver, eller en eventuell tredjepart kommunen utpeker til å opptre på vegne av seg, rett til innsyn i de opplysningene som er nødvendig for oppfølging og kontroll av kontraktkravene. Denne bestemmelsen gjelder alle kommunens seriøsitetstkrav. Retten til innsyn omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende leverandørledd.

Mislighold av kontraktsforpliktelser – konsekvenser for senere konkurranser

I henhold til ny forskrift om offentlige anskaffelser kan kommunen avvise en leverandør som tidligere har begått et vesentlig kontraktsbrudd med en offentlig oppdragsgiver. Avvisningsretten gjelder kun dersom det tidligere kontraktsbruddet har medført heving, erstatning eller lignende sanksjoner overfor leverandøren. Det tas inn i kommunens kontrakter en bestemmelse som synliggjør den muligheten oppdragsgiver har til å avvise leverandører i senere konkurranser basert på tidligere kontraktsbrudd fra leverandørens side.

At en leverandør kan avvises som hovedleverandør på ovennevnte grunnlag, kan brukes som saklig grunn til å nekte leverandøren godkjent som underleverandør.

Krav om bruk av fast ansatte

Kravet om fast ansettelse anses å være et av de viktigste bidragene for å fremme et seriøst og anstendig arbeidsliv. Det stilles som kontraktkrav at de som skal utføre kontraktarbeid for Hitra kommune i all hovedsak er fast ansatt i minst 80% stilling.

Krav vedrørende bruk av innleide/arbeidskraft fra bemanningsbyrå

Det skal stilles krav til at bruk av innleid arbeidskraft, herunder bemanningsbyråer, skal forhåndsgodkjennes skriftlig av oppdragsgiver.

Det skal stilles krav om at leverandøren kan dokumentere at innleid personell/personell fra bemanningsforetak som leverandøren benytter til å oppfylle kontrakten med Hitra kommune, har arbeidskontrakter som sikrer tarifflønn eller lignende mellom etterfølgende oppdrag – enten oppdragene er for oppdragsgiver eller andre – så lenge kontraktsperioden mellom leverandøren og oppdragsgiver varer.

Krav til bruk av lærlinger

Lærlingekravet gjelder for kontrakter av et visst omfang. Bakgrunnen for dette er at bruk av lærlinger kan være uforholdsmessig strengt for de minste kontraktene. Plikten inntreder der kontrakten har en varighet på mer enn 3 måneder og oppdragets verdi overstiger 1,3 millioner kroner.

Hitra kommune legger inn krav om at 10% av utførte arbeidstimer på fagområder med et klart definert behov for læreplasser skal være utført av lærlinger. I tillegg stilles krav om at leverandøren skal være tilknyttet en lærlingeordning.

Krav til bruk av faglærte håndverkere

For Hitra kommune som oppdragsgiver er det ønskelig at fagarbeid i størst mulig grad utføres av faglærte. Deler av en kontrakt kan være arbeid hvor fagutdanning ikke er nødvendig og at det kan være hensiktsmessig å slippe til personer uten fagutdanning. Bruk av lærlinger krever tilstedeværende faglærte som kan veilede og følge opp lærlingene. Det settes krav om minst 50% faglærte ved utførelse av oppdrag på fagområder. Dette sikrer minst en faglært arbeider for hver ufaglærte.

Hva som ligger i begrepet faglært er ikke alltid entydig, spesielt ikke når det gjelder utdanning og praksis fra andre land. Her må kommunens virksomheter i størst mulig grad ha lik praksis.

Begrensning i antall ledd underleverandører

Hitra kommune beslutter at det maksimalt brukes to ledd leverandører i vertikal kjede ved oppfyllelse av bygge-, anleggs- og tjenestekontrakter med Hitra kommune. Det betyr at hovedleverandør kun kan ha ett ledd underleverandør i kjede under seg. Med underleverandører menes leverandører, inkludert enkeltpersonforetak og innleid arbeidskraft, som har påtatt seg utførelsen av en del av de arbeider som omfattes av hovedleverandørens kontrakt med Hitra kommune (varelevering o.l. holdes i denne sammenheng utenfor).

Kommunens virksomheter kan gjøre unntak fra kravet i forkant av konkurranse av markedsmessige hensyn og underveis i kontrakten i tilfeller der uforutsette eller spesielle omstendigheter gjør det nødvendig for å få gjennomført kontrakten, men ikke i større grad enn det som er strengt tatt nødvendig.

Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Leverandører til kommunen må sørge for at arbeidstakerne har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som fremgår av tariffavtaler.

For kontrakter som omfattes av Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, plikter leverandører og underleverandører å ha lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av arbeidsmiljølovgivning, allmenggjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring

Leverandører skal dokumentere yrkesskadeforsikring for sine arbeidstakere.

Generelt

Det delegeres til rådmannen å godkjenne avvik fra vedtatte bestemmelser der det i konkrete tilfeller er dokumentert et særskilt behov for å fravike kontraktsvilkårene.

Rådmannen gis fullmakt til å foreta de endringer av bestemmelsene som anses nødvendig for å ivareta de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og overordnede kommunale vedtak, samt mindre endringer av ikke-prinsipiell karakter.

Miljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn

Kommunestyrets vedtak inneholder et punkt 2 hvor rådmannen bes om å etterkomme vedtatt nasjonal politikk innen klima- og energipolitikk i forbindelse med kommunale innkjøp og oppdragstildelinger:

- Bruke offentlige anskaffelser og regelverk for å stimulere etterspørsel etter produkter som er produsert med lavutslippsteknologi, for eksempel sement og asfalt.
- Øke kompetansen om seriøst arbeidsliv hos offentlige innkjøpere i stat og kommune.
- At offentlige innkjøp skal bidra til innovasjon og miljøvennlige løsninger, gjennom for eksempel anbudskrav og utviklingskontrakter.
- Videreføre 30 prosent miljøvektning ved offentlige innkjøp der det er relevant, eller benytte konkrete miljø- og utslippskrav der det er bedre egnet.
- Gjøre det enklere for små bedrifter å delta i offentlige anbud.

For øvrig påpekes lov om offentlige anskaffelser **§ 5 Miljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn**:

«Statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer **skal** innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å **reducere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger** der dette er relevant. Dette skal blant annet skje ved at oppdragsgiveren **tar hensyn til livssyklus-kostnader**. Disse oppdragsgiverne skal også ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter.»

«Oppdragsgiveren kan stille egnede krav og kriterier knyttet til ulike trinn i anskaffelsesprosessen, slik at offentlige kontrakter gjennomføres på en måte som fremmer hensyn til miljø, innovasjon, arbeidsforhold og sosiale forhold, forutsatt at kravene og kriteriene har tilknytning til leveransen.»

Hitra kommunes regler og retningslinjer for et seriøst og anstendig arbeidsmarked

Det er gitt forskrifter til loven, bl.a. **Forskrift om energi- og miljøkrav ved anskaffelse av kjøretøy/veitransport** som er verdt å merke seg ved innkjøp av kommunale biler m.v.

Difi.no

På nettstedet finnes opplysninger om lover og regler, samt kriterieveiviser for forskjellige typer offentlige anskaffelser. Her er også link til Doffin m.m.

Hensynet bak hver regel finnes i saksutredningen til Kommunestyresak 23/18.

Sted: _____ Dato: _____

Underskrift fra daglig leder: _____